

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, II. Fő utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

bb.1. régi farsangi népszokásokat elevenítenek fel vas megyében
vid/p fm hgy 1974. január 27.

vas megye számos községében az idén is felelevenítik az évszázados farsangi népszokásokat, hagyományokat. kedves ősi néphagyomány több községben - mint például rábagyarmaton, őrimagyarósdon, pinkamindszenten, gyöngyösfaluban, apátistvánfalván - hogy ha a farsangban nincs esküvő, rönkhuzást rendeznek. ahol a lányok nem találnak pártra, „álesküvőt”, tartanak. a látványos rendezvény hivogatóval kezdődik. portártól portára járnak a népviseletbe öltözött lányok, maskarába bujt, bőgatyás fiúk, s hívják a házak népét a lakodalomba. mikor együtt van a vidám, álarcos, lakodalmas menet, az álmenyasszonyt és az álvőlegényt felültetik a kerekre szerelt rönkre, amelyre zöld gallyakból építenek diszhelyet. az ifjú párt ezután a legények végighúzzák a falun. a faluvágen a „semleges egyház”, papja várja és összeadja őket, majd vidám bált rendeznek.

köszegfalván évszázados népszokás, hogy három napig tart a farsangi mulatság. az első napon maskarába öltözött fiatalok járják a házakat, s jókedvüket mindenütt, ahol megfordulnak, felforgatott talpúval, kifordított kerékpárkerekek jelzik. a vidám fiatalok a házaknál bőséges vendéglátásban részesülnek. másnap tartják az asszonyok napját. ekkor csak a nők mulatnak, s hagyományos tréfa „áldozata”, lesz az a férfi, aki közéjük kerül. a mulatozó asszonyok megrohanják, székre nyomják és a magasba emelik. minden emelésért egy liter bort kell fizetni belépőként a férfiaknak. a következő nap a „legényvágás”, ideje. a vendéglőben hosszú asztalok mellett borozgatnak, nótáztatnak - együtt az öregek és fiatalok - de most már csak a férfiak. köztük van a falu legidősebb embere is, akinek tiszte a „legényvágás”, ő mond pohárköszöntőt, amelyben legénnyé avatja a 18 éves fiatalokat.

a rönkhuzásokra és a köszegfalvi dinom-dánomra is javában készülnek a községekben. /mti/

9.30/p
H⁰⁰G

bb.2. megkezdődött a légi növényvédelem bács-kiskun megyében
vid/fm/p hgy 1974. január 27.

bács-kiskun megye összefüggő gabonátáblái fölött megjelentek a növényvédő repülőgépek. a késő ősszel vetett, s takaró nélkül teletű kalászosok igénylik a sarkentő táplálást. egyes területeken, ahol gyengébb a bokrosodás, növelik a műtrágyaadagot, hogy megerősödjék a növényállomány. az erlye idő egyébként kedvez a teletű gabonáknak. a táplálékhoz jutott 50.000 hektár buza földeken frissen zöldell a vetés. /mti/

--

bb.3. gazdag muzeumi kiállítási program zala megyében
vid/p fm / hgy 1974. január 27.

a zala megyei muzeumok igazgatósága gazdag kiállítási programot állított össze 1974-re. megrendezik többek között a zalaújfalvi születésű egy józsefnek, a balaton nagy festőjének életművét bemutató kiállítást. láthatja a közönség majtényi károly, szombathelyen élő szobrászművész alkotásait, valamint a régi zalai fa-szoborgyűjteményt. a helyben élő művészek közül kiállításon mutatkozik be a zalaegerszegi göcseji muzeumban szabó sándor festőművész, nagykanizsán pedig a zalai képző-és iparművészek alkotásaiból nyitnak tárlatot.

kiemelkedő esemény lesz a zala megyei alsórajkon született kislaludy stróbl zsigmond kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállításának megnyitása zalaegerszegen, a művész születésének 90. évfordulója alkalmából. /mti/

--

bb.4. üdítőitalgyár épül győrről
vid/p fm hgy 1974. január 27.

a győri szikvizüzem elavult épületeit városfejlesztési okokból szanálják. az új üdítőitalgyárat a belváros szomszédságában 9,5 millió forintot költséggel építik fel. az építkezés még az idén megkezdődik, és a tervek szerint 1975 nyarán már az új üzemből gyártják az üdítőitalokat. /mti/

--

9.40/p

-2-

bb.5. keszeghalászat a dunán

vid/p fm hgy

1974. január 27.

paks térségében körülbelül egy hete tart a duna éveleji áradása. a magas vízállású folyón motorcsónakokkal halászik a paksi vörös csillag halászati tsz négy brigádja.

a januári zsákmány egyelőre gyenge; alig hatvan mázsa keszeget fogtak ki eddig, nemeshalakat pedig éppen csak mutatásban láttak. most nem fagyott be a duna, s máskor téli időben husz mázsa hal is akadt egyetlen szerencsés fogásra, amikor sikerült tömeges „beállóhelyüket”, felfedezni. a már szünőben lévő pakuraszennyezettség is zavarta a halászatot, mert a ragadós anyag belegabalyodott a perlonhálóba, s a halakat is távoltartotta.

a keszegzsákmányt ropogósra sütvé fogyasztják a vendégek a szövetezest csárdájában, s a dunai bárkán is árulják a lakosság. /mti/

--

bb.6. kolomp-gyűjtemény tiszánán

vid/p fm hgy

1974. január 27.

ritka hobbynak hódol a heves megyei tiszánán községben tóth ferenc, aki évek során a kisebb és nagyobb kolompok egész sorát gyűjtötte. szíjakra felfűzve, a lakása padlásán helyezte el féltve őrzött tárgyait. van, amelyik vaslemezből vagy bádogból készült, több példányt pedig rézből öntöttek. így mindegyiknek más a csengése, érces vagy öblös a hangja.

tóth ferenc gyűjteménye ritka néprajzi érdekességnek számít. a legrégebb kolomp családi emlék: öblös bádogból készült és több mint száz éves. apjától örökölte, aki pedig nagyapjától kapta. az évszázadok emlékeit őrző kolomp tehát egy pásztordinasztia szimbóluma. tóth ferenc ugyanis ősi parasztivadék, nagyapja és édesapja örökébe lépett, amikor pásztorkodni kezdett. a tiszta árterén őrzte az állatokat kora tavasztól a havazás beálltáig. a kolompok többségét a környékbeli falvakban gyűjtötte; vásárolta, vagy ajándékkul kapta, így mindegyiknek külön története van. /mti/

--

9.45/p

-3-

1420 g

bb.7. dr. horgos gyula

ni/tr/p szö

1974. január 27.

kohó - és gépipari miniszter vasárnap szófiába utazott. a miniszter bulgáriai tartózkodása alatt j. mladenov-val, a bolgár népköztársaság elektronikai és elektrotechnikai miniszterével, valamint t. csarkov gépgyártási és fémkohászati miniszterrel folytat megbeszélést a magyar -bolgár gazdasági és műszaki tudományos együttműködésről./mti/

--

bb 8. dél-alföldi népi butorok tárlata

vid/um szö

1974. január 27.

kiskunfélegyházán kiállítást rendeztek a dél-alföld népi butorainak legszebb darabjaiból. a kiállítás anyagát - mintegy harminc régi festett butort - a szegedi móra-muzeum és a hódmezővásárhelyi tornyai-muzeum gazdag gyűjteményeiből válogatták össze. a népművészeti motívumokkal díszített tulipános ládák, saroktáskák, rámás tükrök, továbbá asztalok, székek, egyéb értékes tárgyak a 18-19. századi dél-alföldi népi díszítőművészetet is reprezentálják. a bemutató érdekességei egyebek között a rengőpadok, valamint az öregek hajdani támlás-karos kényelmes ülőkéi, az ugynevezett gondolkodó székek.

a kiskun muzeumban március 20-ig megtekinthető kiállítást vasárnap nyitotta meg dr. csilléri klára, a néprajzi muzeum osztályvezetője./mti/

--

bb 9. népviseleti baba-kiállítás baján

vid/um szö

1974. január 27.

dr. lantos istvánné baba-gyűjteményéből nyílt vasárnap kiállítás a bajai türr istván muzeumban. az érdekes tárlaton a különböző nemzetek népviseleti ruháiba öltöztetett babákból több mint százhatvanat állított ki a bajai gyűjtő. a világminden tájáról „összesereglett”, népviseleti babák nagyrészt cserre útján, illetve ajándékként kapta a szenvedélyes magángyűjtő./mti/

--

12.12/um

14³⁰g

bb.10. ünnepi munkásör egységgyűlés salgótarjánban

vid/p szö

1974. január 27.

a munkásörég salgótarjáni kun béla zászlóaljja vasárnap a salgótarjáni józsef attila művelődési központban tartotta ünnepi egységgyűlését. az eseményen megjelent gáti józsef, a munkásörég országos parancsnokának helyettese, géczi jános, a megyei pártbizottság első titkára, valamint az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz képviselője. pécsi róbert zászlóaljparancsnok beszámolója után kiss józsef, a munkásörég megyei parancsnoka átnyújtotta a területi parancsnokság legjobb önálló egységének kijáró serleget és oklevelet, amelyet a kun béla zászlóalj egész évi kiemelkedő kiképzési és szolgálati eredményeiért immár másodszor nyert el. az ünnepi egységgyűlésen a zászlóalj harminckét tagjának kiváló parancsnok, illetve kiváló munkásör kitüntetését adták át, negyvenheten pedig a tizenöt-, tíz-, illetve öt-éves szolgálatért kaptak kitüntetést. az egységgyűlésen harmincnyolc új munkásör tett ünnepélyes esküt./mti/

--

bb.12. hatvanadik házassági évforduló

vid/p szö

1974. január 27.

a heves megyei ivád községben vasárnap házasságkötésének hatvanadik évfordulóját ünnepelte ivádi jános és felesége. hatvan évvel ezelőtt ugyanabban a községben fogadtak egymásnak örök hűséget, és azóta is a faluban élnek.

a ritka eseményre összegyűlt a népes család, ott voltak az ünnepelt házaspár gyermekei, unokái, dédunokái és más hozzátartozói. a családi ünnepségen szóbakerült, hogy az idős apa - aki most nyolcvanhat éves - gyermekkorától fizikai munkás volt, de gyermekei már valamennyien tovább tanulhattak. van közöttük katonatiszt, orvos, tisztviselő, kereskedő.

az ivádi házaspár a boldog házasság titkát így fogalmazza: „mindig lobogjon a tűz, sosem aludjon ki a szerelem lángja „.

/mti/
13.00/p

--
-5-

14³⁰g

bb.11. időjárás jelentés

p / sző

1974. január 27.

a meteorológiai intézet jelenté 1974. január 27-én
vasárnap 12 órakor :

enyhe éjszaka

-----
az óceáni származású különböző hőmérsékletű és nedvesség-tartalmu levegő egymást követő hullámai érkezők szárazföldünk fölé. hatásukra nyugat-európában és a skandináv-félszigeten erősen felhős, szeles, sokfelé esős időjárás alakult ki. európa délkeleti részei fölött lassú leszálló mozgások alakítják ki az időjárást, ennek következtében erősen párák a levegő, és vannak helyek, ahol napközben sem oszlik fel a köd. az enyhe óceáni levegőhullámok fokozatosan közelednek a kárpát-medence felé. így hazánkban is a párák, ködös időjárást lassan szelesebb, szárazabb idő váltja fel.

hazánkban szombaton a dunántúlon 4-8 órán keresztül sütött a nap és általában 4-9 fokra melegedett fel a levegő. a keleti országrészben egész nap erősen párák, ködös volt az idő, és így ott napközben sem emelkedett a hőmérséklet plusz 1 plusz 3 foknál magasabbra. a sűrű ködből néhány helyen ködszítálás keletkezett. a szítálásból csupán nyírlugoson mértek 1 mm csapadékot. vasárnapra virradó éjszaka ismét sok helyen volt köd, ezek egy része még vasárnap délelőtt sem oszlott fel. vasárnap hajnalban mínusz 2 és plusz 2 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők. vasárnap délelőtt erősen párák, helyenként ködös idő volt. így a hőmérséklet 11 órakor sem tért el a hajnalban mért értéktől, ekkor is mínusz 2 és plusz 2 fok között volt.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 4,1 fok volt, a százéves átlagnál 5,1 fokkal magasabb.
vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén süllyed.
A Duna vízállása Budapestnél 412 cm.
várható időjárás hétfő estig :
-----

változóan felhős, párák, enyhe idő. éjszaka még többfelé, napközben már csak északkeleten egy-két helyen köd. többfelé ködszítálás, hétfőn napközben elszórtan eső. éjszaka gyenge légáramlás, napközben megélénkülő délnyugati szél.
várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : mínusz 2- plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn általában 4 -9 fok között, északkeleten kevéssel 0 fok fölött. /mti/

13.05/p

-6-

1450g

bb.13. tehetségkutató szavalóverseny egerben

vid/p sző

1974. január 27.

a kisz heves megyei bizottsága és a megyei művelődési központ „ars poetica” címmel tehetségkutató szavalóversenyt rendezett, amelynek döntőjét vasárnap tartották egerben. az érdeklődésre jellemző, hogy a megyei döntőre nyolcvan fiatal küldte el nevezését, akik valamennyien két-két szabadon választott költeménnyel léptek dobogóra. a zsűri döntése alapján a verseny két legjobbja képviseli heves megyét az országos józsef attila szavalóversenyen, további nyolc szavalót jutalomban részesítettek. /mti/

---

bb.14. szőnyi-kiállítás hajduszoboszlón

vid/p sző

1974. január 27.

szőnyi istván festőművész hagyatékából kiállítást rendeztek hajduszoboszlón a városi művelődési központban. a vasárnap megnyitott tárlat a kiváló művész 41 alkotását mutatja be. /mti/

---

bb.15. csőtörés az 1. kerületben

i ni/tm/p sző

1974. január 27.

vasárnap hajnalban eltörtött egy 200 milliméteres víznyomóvezeték a főváros 1. kerületében, a várfok utca és a vérmező utca találkozásánál. mivel a vízcső törésénél a 375 milliméteres öntöttvas gázvezeték is megsérült, a vízművek és a gázművek dolgozói együtt vonultak a helyszínre. a gázcső helyreállítását vasárnap estére befejezték a gázművek szakemberei, a víznyomócső megjavítását hétfőre ígérte a vízművek. /mti/

---

bb.16. a fanaszev akadémikus magyarországi látogatása

i nl/p sző hgy

1974. január 2u.

az mszmp politikai főiskolájának meghívására január 17-27. között magyarországon tartozkodott v.g. a fanaszev akadémikus, a pravda főszerkesztő helyettese, az szkp társadalomtudományi akadémiajának tanszékvezetője. előadásokat tartott a politikai főiskolán és az országos vezetőképző központban a szocialista társadalom tudományos irányításának kérdéseiről. látogatást tett a népszabadság szerkesztőségében, ahol baráti beszélgetést folytatott sárlos istván főszerkesztővel. fogadta őt óvári miklós, a központi bizottság titkára.

v.i. pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete baráti találkozót rendezett a fanaszev akadémikus látogatása alkalmából. /mti/

14.00/p

1455g

-7-

bb.17. lezuhant a halászbástyából

ni/tm/p szö

1974. január 27.

keller zoltán 19 éves orvosirnok, budapesti lakos a halászbástya egy méter magas kőmellvédjén át - ismeretlen körülmények között - a 40 méteres mélységbe zuhant. a fiatalember a helyszínen meghalt./mti/

--

bb.18. vonat alá esett

ni/tm/ p szö

1974. január 27.

a vásárosnaményi vasútállomáson dekmár ferenc 21 éves segédmunkás, besenyődi lakos a fiatalember a vonat indulása után leugrott a szerelvényről és a kerekek halálra gázolták./mti/

--

bb.19. közlekedési balesetek

ni/tm/p szö

1974. január 27.

székesfehérvár belterületén manninger andrás 37 éves budapesti gépkocsivező személygépkocsijával elütötte a vele szemben gyalog közlekedő szakács jános 44 éves nyirkáti lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset oka: szakács ittas volt, és nem a gyalogjárdán közlekedett, ugyanakkor manninger nem az utolsó látásviszonyoknak megfelelően vezette gépkocsiját.

a szabolcs-szatmár megyei kocsord községben kiss károly 52 éves gépkocsivező, nagydobosi lakos a volán 5. számú vállalat tehergépkocsijával fékezés közben áttért az ut menetirány szerinti bal oldalára, és elütötte a vele szemben gyalogosan haladó szabó lajos 86 éves kocsordi nyugdíjast. az idős ember a kórházba szállítás után meghalt. a balesetet az okozta, hogy kiss károly nem az utviszonyoknak megfelelően vezetett.

zala megyében tornyiszentmiklóson vincze józsef 31 éves kerkaszentkirályi gépszereelő személygépkocsijával elütötte a vele azonos irányban ittasan haladó horváth gyula 53 éves tornyiszentmiklósi segédmunkást, aki a helyszínen meghalt. vincze a gyalogos kerülésekor nem tartotta be az oldal-távolságot./mti/

14.25/p

--
-8-

bb. 20. belföldi híreink jegyzéke 1974. január 27-én, vasárnap

szö/rj

1974. január 27.

1. farsangi népszokások
2. légi növényvédelem
3. muzeumi program
4. üdítőitalgyár
5. keszeg-halászás
6. kolomp-gyűjtemény
7. horgos gyula szófiában
8. népi butorok
9. babakiállítás
10. munkásör gyűlés
11. időjárásjelentés
12. házassági évforduló
13. szavalóverseny
14. szőnyi tárlat
15. csőtörés
16. afanaszov akadémikus
17. lezuhant a halászbástyáról
18. vonat alá esett
19. közlekedési balesetek
20. hírjegyzék

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
szerkesztette: szőke sándor

--
- v é g e -

17.45 rj
17.50

- 9 -

1555g